



TÜSİAD

YÖNETİM KURULU BAŞKANI

ÜMİT BOYNER'İN

İHRACATA DÖNÜK ÜRETİM STRATEJİSİ

DEĞERLENDİRME KURULU TOPLANTISI

AÇILIŞ KONUŞMASI

25 Şubat 2011

Ankara

TÜSİAD AVRUPA İŞ DÜNYASI KONFEDERASYONU (BUSINESSEUROPE) ÜYESİDİR

İstanbul: Meşrutiyet Cad. No: 46 Tepebaşı 34420 İstanbul -Türkiye
Ankara: İnan Cad. No:39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara- Türkiye
Brüksel: 13. Avenue des Gaulois, 1040 Brussels-Belgium
Washington D.C.: 1250 24th Street, N.W., Suite Nr. 300, Washington D.C.20037-USA
Berlin: Märkisches Ufer, 28 Berlin 10179 Germany
Paris: 33, Rue de Galicie 75116 Paris France

Tel: +90 (212) 249 19 29
Tel: +90 (312) 468 10 11
Tel: +32 (2) 736 40 47
Tel: +1(202) 776 77 70
Tel: +49 (30) 288 786 300
Tel: +33 (1) 44 43 55 35
www.tusiad.org

Faks: +90 212 249 13 50
Faks: +90 (312) 428 86 76
Faks: +32 (2) 736 3993
Faks: +1 (202) 776 77 71
Faks: +49(30) 288 786 399
Faks: +33 (1) 44 43 55 46

e-mail: tusiad@tusiad.org
e-mail: ankoffice@tusiad.org
e-mail: bxloffice@tusiad.org
e-mail: usoffice@tusiad.us
e-mail: berlinoffice@tusiad.org
e-mail: parisoffice@tusiad.org

İhracata Dönük Üretim Stratejisi Değerlendirme Kurulu'nun kurulmuş olması önemlidir, destekliyoruz, girişimi oluşturanlara teşekkür ediyoruz. Ekonomik gelişmede orta-uzun dönemli hedefler, stratejiler önemlidir, gereklidir; hedefi olmayan, planı programı olmayan ülkeler kaybetmeye mahkumdur ve piyasa ekonomisi başı boş ekonomi demek değildir. Elbette merkezi planlama anlamında bir anlam yüklemiyorum bu açılımlara; ama hedefler umutları besliyor, daha gerçekçi çalışmaların yapılmasını tetikliyor, işbirliklerini güçlendiriyor, bir yerde kaderimize sahip olma çabası olarak görüyoruz bu girişimleri...

İhracata dayalı üretim modelini de aynı kategoride düşünmemiz lazım. Enerji ithal etmek durumunda olan ve bu piyasaya müdahalesi sınırlı olan Türkiye gibi ülkeler için ihracat stratejik bir konudur ve özel olarak üzerinde politika geliştirmemiz gereken bir alandır.

Öte yandan, hemen teslim etmek gerekiyor ki, işin özü de rekabetçi olabilmektir. Herhangi bir mal veya hizmeti için rekabetçi olduğunuz ölçüde pazarınızı geliştirebiliyorsunuz. Bu hem iç piyasa için geçerli ve elbette ihracat pazarlarımız için de geçerli. Yani geliyoruz yatay olarak sınıflandırdığımız mikro politikalara: Şöyle yaklaşmalıyız; hangi mal veya hizmette rekabet gücümüz düşük? Bu mal veya hizmette rekabet gücümüzü etkileyen unsurlar nelerdir? Ve en önemlisi bu nedenlerden hangilerinin bir politika tercihi karşılığı vardır?

Hammadde ve enerji konusuna dikkatle eğilmemiz gerekiyor. Hammadde tedariki giderek daha stratejik bir unsur haline geliyor ve ülkeler arasında bir dış politika unsuru haline dönüşüyor; piyasa ekonomisinin aksadığı eksik çalıştığı bir alana dönüşüyor. Bu noktadaki müdahaleleri rasyonel olarak görmek gerekiyor.

Bu konuyu dışarıda bırakırsak, Rekabeti belirleyen unsurlar hepimizin artık iyice kavradığı ve devlet ile çok yakın işbirliği içinde çalışmamız gereken konular. Aynı gemideyiz, aynı bilgi kümesini kullanıyoruz ve aynı refahı paylaşıyoruz.

İş ve yatırım ortamını daha sağlıklı kılacak her türlü politika alanı aynı zamanda verimlilik ve rekabet düzeyini belirleyen unsurlar aslında. Etkili ve basit bir vergi sisteminden, rekabetçi, donanımlı ve sürekli işgücü, rekabetçi piyasa organizasyonu, birleşme – devralma mevzuatı, teknoloji ve inovasyon kapasitesi... Bunların hepsi hem yurtiçi Pazar için hem de ihracat pazarı için geçerli konular. Bunlardan kaçarak veya görmezden gelerek ne iç pazarda ne dış pazarda başarı elde etmemiz mümkün olamaz.

Bu bağlamda hep birlikte çalışarak ortaya çıkardığımız ve umuyorum başarılı bir şekilde hayata geçirebileceğimiz sanayi stratejisi konusunu bu günkü konumuzun çok önemli bir tamamlayıcısı olarak görüyor ve önemsiyoruz. Bu çerçevedeki tüm yatay konuları işaret eden bir rehber belgeye doğru yaklaşıyoruz.

En zayıf olduğumuz alanın, yenilikçi buluş, inovasyon kapasitesi ve AR-GE kültürü olduğunu çeşitli çalışmalarla ortaya çıkarmış durumdayız. Bu konudaki devletin çabalarını kutluyoruz, ancak yenilikçilik ve fikri mülkiyet kültürümüz arzu ettiğimiz düzeyde değil, hep birlikte eğitimden yaşamın her kademesine kadar uzanan ve seferberlik anlayışı ile yenilikçilik konusunu işlemek, geliştirmek durumundayız.

TÜSİAD olarak kaynak ve ilgimizi bu yönde mümkün olduğunca odaklamış durumdayız. TÜBİTAK, yerel üniversiteler ve yerel iş dünyası örgütleriyle birlikte toplamı 12'yi bulacak olan "bölgesel inovasyon merkezlerini" kurmak üzere başlattığımız projenin ilk iki ayağını tamamlamış durumdayız. Batı Anadolu bölgesinde "Elektronik ve Yazılım; Tarıma Dayalı Teknolojiler; Eko-

teknolojiler” ve Marmara ve Kuzey Anadolu bölgesinde “Süt ve Süt Hayvancılığı; Seramik” İnovasyon merkezlerimiz hali hazırda faal durumdadır.

Otomotiv ihracatı bugünkü konumuz, oldukça sık irdelediğimiz bir konu aslında. Bu doğrultuda dünyada yeşil ve düşük karbonlu ekonomiye doğru bir gidişat varken, Türkiye’de de görece rekabet avantajımızın yüksek olduğu otomotiv sektöründe bu trendleri takip etmek zorundayız. Bu çerçevede, “Girdi Tedarik Stratejisi” kapsamında enerji verimliliği ve düşük karbon emisyonlu teknolojilerin benimsenmesini olumlu bir yaklaşım olarak değerlendirmekteyiz.

Bir yandan en önemli ihracat kaleminiz bir yanda da ülkede kalan katma değer olarak düşük bir seviyeyi işaret ediyor otomotiv sektörü. Ciddi bir dikey entegrasyon ile karşı karşıyayız. Üretim kararlarından, tasarıma bu sektörde kararlar nihai ürün için artık küresel ölçekte alınıyor. Bu sektörü ve ara malı tedarikini tüm yatay unsurları ile desteklemek elbette öncelikli bir hedef olmalıdır. Ancak, bizleri heyecanlandıracak olan ve gerçek bir refah sonunu sağlayacak olan iki konu bizce öne çıkıyor.

Birincisi; bizleri son derecede sınırlı bir alana iten mevcut otomotiv yapılanmasındaki dikey entegrasyonu, uzun dönemli bir perspektif ile aşmak mümkün; örneğin elektrikli otomobil teknolojisi ve türevlerinin uzun vadeli bir perspektifle ödüllendirilmesi ve Türkiye’nin belki de 10-20 yıllık perspektifte bu alanda rekabetçi olabilmesi.. Mevcut sektör derinliği, iyi tasarlanmış bir strateji ile böyle bir hedef için anlamlı gözüküyor.

İkinci konu ise, ülkede kalan katma değer asıl unsuru olan oto yan sanayi. Bu alanda artık önemli bir oyuncu Türkiye. Nihai üründe küresel ölçekteki kısıtlamalardan dolayı gerçekleştiremediğimiz atılımı oto yan sanayide denememiz mümkün. Yani rekabet düzeyimizi daha da artırabileceğimiz bu sektörde derinleşmek, ihtisas düzeyimizi artırmak kısa-orta dönemde daha verimli ve döviz kazandırıcı bir seçenek olarak gözüküyor.

Şüphesiz, “otomotivde ihtisaslaşmış limanlar kurulması” ve “yükleme limanlarının demiryolu ağları ile bağlanması” gibi önerileri de ciddiyetle değerlendirmemiz gerekir. Keza, yurt içi ulaşım altyapısının gelişimine yönelik, modlar arası entegrasyonu sağlayacak, özel sektör işletmeciliğini ön plana çıkaracak ve belirli bir alanda ihtisaslaşacak bu tarz projeler tüm ihracatçı sektörler açısından verimlilik artışı ve maliyet düşüşü yaratarak rekabet gücüne katkı sağlayacaktır.

Ancak stratejik unsurlar, yeni teknoloji öngörülerine bağlı olarak yatırım yapmak ve yan sanayi ihtisasımızı ve pazar payımızı geliştirmek olarak ortaya çıkmaktadır.

TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Ümit Boyner’in Ortadoğu’da Yaşanan Olaylar ve Libya’da Yaşanan İsyana Hakkındaki Görüşleri

Zamanın ruhu küresel refah ve özgürleşme... Bu bölgelerde, küreselleşme sürecine bağlı olarak daha özgür ve daha müreffeh bir yaşam talep ediyorlar, bu kaçınılmaz ve olumlu bir gelişme. Ancak geçiş dönemleri sancılı maalesef; yarım asırlık veya daha uzun iktidarlardan bahsediyoruz. Ülkeler bazı farklılıklar gösterse de temel konu yoğun etkileşim ve iletişim; artık tüm küreye bölgesel kalkınma anlayışına benzer bir anlayışla yaklaşmak gerekiyor. Bu değişimi kürenin benzer baskıcı ülkelerinin hemen hepsinde görmeye kendimizi hazırlamamız gerekiyor. Türkiye’nin yakın dönemde değişim gösteren ülke grubuna tarihi ve kültürel bağları var; aynı

zamanda Türkiye AB'ye yaklaşan bir ülke olarak, huzurlu bir bölge olarak bu ülkelere örnek olabilecek potansiyele sahip.

Libya yoğun hizmet ihracatı yaptığımız bir ülke; her iki ülkenin de bu işbirliğinde ciddi kazanımları oldu. Ancak öncelikli konu insanların can güvenliği. Bu konuda çok başarılı bir operasyon yürütülüyor. Önemli sayıda vatandaşımızı tahliye edebildik. Bu konuda her türlü maddi manevi desteği devlete vermekle mükellefiz. Öte yandan geçiş döneminde iktisadi varlığımızı ve taahhütlerimize haleldar bir durum yaratmamak için herhalde incelikli bir politika gütmemiz gerekir. Bu konuda neler yapabiliriz, geçiş döneminde nasıl bir diplomasi yürütülecektir? Girişimcilerimizin haklarını ve varlıklarını nasıl koruyabiliriz? Her türlü uluslararası ilişkimizi ve *network*'ümüzü makul bir koordinasyon içinde seferber etmeliyiz. Bu konulardaki görüşleri duymak, dinlemek ve katkı vermek arzusundayız.